

АЙМГИЙН АВАРГА СААЛЬЧИН ШАЛГАРУУЛАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1. Мал аж ахуйн уламжлалт арга ажиллагааг эзэмшин түүнийг боловсронгуй болгох, үйлдвэрлэлд тогтвортой, үр бүтээлтэй ажиллаж, малаа саалинд хамруулж, хамгийн их сүү саан боловсруулж байгаа саальчны хүн амын хүнсний хангамжийг нэмэгдүүлэхэд оруулж байгаа хувь нэмрийг үнэлж урамшуулахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад энэхүү журмын зорилго оршино.
2. Энэхүү журмын шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг хангасан саальчны ажлын үзүүлэлтийг нь үндэслэн аймгийн аварга саальчнаар шалгаруулна.
3. Аймгийн аварга саальчин шагнал олгох асуудлыг сумын ЗДТГ-ын саналыг үндэслэн Аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хурлаас шийдвэрлэнэ.

Хоёр. Шагналд тодорхойлоход тавигдах шаардлага

4. Аймгийн аварга саальчнаар тодорхойлогдож байгаа саальчин дараах нийтлэг шаардлагыг хангасан байна:
 - 4.1. сүүлийн жилүүдэд тухайн малчин оны эхэнд байсан мал нь бодод шилжүүлснээр 100-гаас доошгүй байх бөгөөд 100 хээлтэгчээс бойжуулсан төлийн тоо улсын дунджаас илүү байх;
 - 4.2. тухайн саальчны малын сүрэгт эзлэх хээлтэгч мал бог малд 55, бод малд 40-өөс доошгүй хувь байх;
 - 4.3. төллөсөн бүх хээлтэгчийг саалинд бүрэн хамруулсан байх, нийт саасан сүүний хэмжээ жил дараалан өссөн байх;
 - 4.4. нэг хээлтэгчээс сааж байгаа сүү нь тухайн орон нутагт үржүүлж байгаа үүлдэр, омгийн малын ашиг шимийн дундаж үзүүлэлтээс дээгүүр, саасан сүү, боловсруулсан цагаан идээ, бүтээгдэхүүнээ зах зээлд борлуулах сүлжээтэй байх;
 - 4.5. мэргэжлийн байгууллагаас ангилалт хийж удам гарвал, ашиг шимийг нь тогтоосон, стандартын шаардлага хангасан малыг үржилд ашигладаг, малаа сумын мал эмнэлэг үржлийн тасгийн бүртгэлд хамруулсан байх;
 - 4.6. 1 хонин толгойд шилжүүлснээр нэг малд 20 кг-аас доошгүй өвстэй тэнцэхүйц хадлан, гар тэжээл, өвсөн дарш, хүчит тэжээлийг жил бүр бэлтгэж нөөцөлсөн байх;
 - 4.7. мал саах, саалиа боловсруулах арга ажиллагаагаа зааж сурган шавь саальчинтай болсон байх;
 - 4.8. мал сүргээ эрүүл байлгах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд өөрийн санаачлагаар оролцдог байх;

4.9. нутаглаж байгаа өөрийн газрынхаа бэлчээрийн даацад малын тоог тохируулан сумын бэлчээрийн менежментийн төлөвлөгөөний дагуу бэлчээрийг хуваарийн дагуу ашиглах, отор хийх, сэлгэн өнжөөх зэргээр бэлчээр хамгаалах арга хэмжээ авдаг байх;

4.10. өөрийн эзэмшлийн өвөлжөө, хаваржаа, малын хашаа, худаг, эсхүл уст цэгтэй байх.

5. Аймгийн аварга саальчинд фермерийн аж ахуй, тухайн аж ахуйн саальчныг хамааруулахгүй.

Гурав. Аварга саальчнаар тодорхойлох, шалгаруулах

6. Сумын аварга саальчин болсноос хойш гурваас доошгүй жил амжилттай ажилласан, энэхүү журмын шалгуур үзүүлэлтийг хангасан 1 хүртэл саальчныг тухайн сумын Засаг даргын Тамгын газраас аймгийн аварга саальчнаар шалгаруулахаар тодорхойлж, багийн иргэдийн Нийтийн Хурлаар хэлэлцүүлсэн шийдвэр, сумын Засаг даргын тодорхойлолт, хүсэлтийн хамт аймгийн ЗДТГ-г хүргүүлнэ.

7. Аймгийн ЗДТГазар нь сумаас ирүүлсэн аймгийн аваргад тодорхойлогдсон саальчны холбогдох бичиг баримтыг хянан үзээд аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлнэ.

8. Аймгийн аварга саальчнаар шалгаруулахаар тодорхойлохдоо дараах бичиг баримтыг бүрдүүлсэн байна:

8.1. саальчны товч анкет (энэхүү журмын 1 дүгээр хавсралтын дагуу);

8.2. ажлын үзүүлэлт (энэхүү журмын 2 дугаар хавсралтын дагуу);

8.3. ажлын үзүүлэлт, тодорхойлолтын баталгаа (энэхүү журмын 3 дугаар хавсралтын дагуу)

8.4. багийн иргэдийн Нийтийн Хурлын тэмдэглэл;

8.5. Сумын Засаг даргын тодорхойлолт;

8.6 Сумын МЭҮТасгийн дүгнэлт ,сумын Засаг даргын зөвлөлийн хурлын шийдвэр, Сумын Засаг даргын хүсэлт

Дөрөв. Шагнал олгох

9. Аймгийн аварга саальчин тус бүрийг 300,000 хүртэл төгрөгөөр шагнана. Аймгийн аварга саальчинд олгох үнэмлэх, энгэрийн тэмдэг, дурсгалын зүйл худалдан авах хөрөнгийг мөнгөн шагналаас нь санхүүжүүлнэ.

10. Шагналыг билгийн тооллын хаврын тэргүүн сарын шинийн нэгний өмнө гардуулна.

АЙМГИЙН АВАРГА СААЛЬЧНААР ТОДОРХОЙЛЖ
БАЙГАА ХҮНИЙ ТОВЧ АНКЕТ

ЦЭЭЖ ЗУРАГ
/6x4/

он сар өдөр

1.	Сум , багийн нэр	
2.	Ургийн овог	
3.	Эцэг /эх/-ийн нэр	
4.	Нэр	
5.	Төрсөн он, нас, хүйс	
6.	Боловсрол	
7.	Ам бүлийн гишүүдийн тоо	
8.	Улсад ажилласан жил	
9.	Үүнээс: саальчнаар ажилласан жил	
10.	Төр, засгаас авсан шагнал, огноо	
11.	Сумын аварга саальчнаар шалгарсан он, үнэмлэхийн дугаар	

АЙМГИЙН АВАРГА СААЛЬЧИНД ТОДОРХОЙЛЖ БАЙГАА
СУМБАГИЙН
СААЛЬЧИН ОВОГТОЙ..... -НЫ АЖЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

он сар өдөр

Үзүүлэлт	Малын төрөл (доошгүй байх үзүүлэлт)	Онууд	
	 он он
Нэг. Малын төрөл, тоо			
Малын үүлдэр омог			
1. Оны эхний мал бодод шилжүүлснээр	Бүгд -100		
2. Оны эхний мал	Бүгд		
Үүнээс:	Тэмээ		
	Адуу		
	Үхэр		
	Хонь		
	Ямаа		
3. Хээлтэгч	Бүгд		
Үүнээс:	Ингэ		
	Гүү		
	Үнээ		
	Эм хонь		
	Эм ямаа		
4. Бойжуулсан төл	Бүгд		
Үүнээс:	Ботго		
	Унага		
	Тугал		
	Хурга		
	Ишиг		
5. Зүй бусаар хорогдсон мал	Бүгд		
Үүнээс:	Тэмээ		
	Адуу		
	Үхэр		
	Хонь		
	Ямаа		
6. Орлогод авсан мал	Бүгд		
үүнээс	Ингэ		
	Гүү		
	Үнээ		
	Эм хонь		
	Эм ямаа		
7. Оны эцэст байгаа хээлтэгч	Бүгд		
Үүнээс:	Ингэ		
	Гүү		
	Үнээ		
	Эм хонь		

	Эм ямаа		
8.Бэлтгэсэн тэжээл (тонн)	өвс		
	тэжээл		
	Гар тэжээл		
	Хужир, шүү		
Хоёр. Ашиг шим ашиглалтын байдал			
9. Оны эхний төллөсөн хээлтэгч малаас үйлдвэрлэсэн сүү (л)	Бүгд		
Үүнээс:	Ингэ		
	Гүү		
	Үнээ		
	Эм хонь		
	Эм ямаа		
10. Боловсруулсан цагаан идээ (тонн)	Нийт		
11. Үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн (тонн)	Нийт		
12.Сүү, цагаан идээнээс олсон орлого	Бүгд		
Мян төг	Ингэний сүүнээс		
	Гүүний сүүнээс		
	Үнээний сүүнээс		
	Хонины сүүнээс		
	Ямааны сүүнээс		
13. саалийн хугацаанд нэг хээлтэгчээс саасан байх сүүний доод хэмжээ (литр)	Бүгд		
	Нутгийн монгол - 750 л		
	Сарлаг - 350 л		
	Хайнаг -1000 л		
	Ингэ -100л		
	Гүү - 200 л		
	Ямаа – 60 л		
Хонь - 12 л			
14. Хөрөнгө оруулалт	мян.төгрөг		
15. Татвар төлөлт	Төгрөгөөр		
16. Малын даатгал	Даатгуулсан малын тоо		
	Төлсөн хураамж		
17. Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	Төгрөгөөр		
18. Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Төгрөгөөр		

Тайлбар: Дээрх үзүүлэлтүүдийг улсын тооллого, бусад холбогдох материалыг үндэслэн баталгаажуулна. Саасан сүүг малын төрөл тус бүрээр тооцож гаргана.

----- сумын ----- багийн

Засаг дарга ----- /...../

Мал эмнэлэг, үржлийн тасгийн дарга ----- /...../

АЙМГИЙН АВАРГА СААЛЬЧНААР ТОДОРХОЙЛЖ БАЙГАА
..... СУМЫН.....БАГИЙН СААЛЬЧИН
..... ОВОГТОЙ..... -НЫ АЖЛЫН
ҮЗҮҮЛЭЛТ, ТОДОРХОЙЛОЛТЫН БАТАЛГАА

он сар өдөр

№	Баталгаа гаргасан байгууллага, албан тушаалтан	Журмын баталгаажуулах үзүүлэлт	Баталгаа болгох материалын он, сар, өдөр, дугаар	Гарын үсэг, тэмдэг
1.	Сумын Засаг дарга	4.1, 4.2, 4.3, 4.6, 4.10		
2.	Сумын мал эмнэлэг, үржлийн тасаг, мал эмнэлэг, үржлийн ажил үйлчилгээний нэгж	4.4, 4.5, 4.8		
3.	Багын Засаг дарга	4.3, 4.7, 4.9		
4.	Бүтээгдэхүүн худалдан авдаг аж ахуйн нэгж	4.4		
5.	Сумын цагдаагийн алба	Гэмт хэрэг, хэв журмын зөрчилтэй эсэх		

Тайлбар:

1. Холбогдох баримтыг хавсаргаагүй бол тодорхойлолт хүчингүйд тооцогдоно.
2. Дээрх хавсралтад заасан үзүүлэлт бүрээр тус тусад нь баталгаа гаргана.
3. Тухайн саальчны үйл ажиллагааны талаарх танилцуулга, холбогдох мэдээллийг тодорхой гаргаж ирүүлнэ.

----- сумын Засаг дарга -----/

/